

ادامه از صفحه اول

جامعه و فرهنگ در ایران

در این وضعیت تحول‌یافته، ابزارهای اطلاعاتی و ارتباطی جدید حق انتخاب‌های بی‌شماری را چه به صورت فردی و چه گروهی فراوری آحاد جامعه قرار می‌دهند و نظم ارتباطی جدیدی را خلق می‌کنند. این نظم نو، امکان گسترش شبکه‌های فردگرایانه (Individualistic Networks) را فراهم کرده است. شبکه‌های نوپناب موضوع وفاداری به نهادها و سنت‌های پیشین جامعه را با چالش جدی روبه‌رو کرده‌اند. درعین‌حال فرصتی به وجود آورده تا شبکه‌های اجتماعی پیشین نیز امکان بازتعریف، یارگیری و توسعه جدید چه به صورت ذهنی یا مجازی و چه به صورت عینی و واقعی داشته باشند. بنابراین در همین جامعه ابری می‌توان ردپای شبکه‌های دیرین را با شکل و فرم تغییریافته جست‌وجو کرد و یافت. هرچند این نقطه امیدی برای امکان بازخوانی و بازآفرینی شبکه‌های دیرپاست؛ ولی همه اینها نشان از عبور از جامعه‌های ساده به جامعه‌های پیچیده هستند. ازاین‌رو گفت‌وگوی روشمند برای ایجاد اجماع با دشواری جدی روبه‌رو است. به همین سباق، مفهوم‌های اساسی مانند توسعه ملی و مدیریت تعارض هر روز با چالش‌های بیشتری مواجه‌اند.

با وجود تفصیل پیش‌گفته، تجربه مشروطه به این سوی ایران نشان داده است که نهادهای سنتی جان‌سخت‌تر از آن هستند که به‌سادگی جای خود را به نهادهای مدرن بدهند. نهادهایی مانند آزادی، دموکراسی، حاکمیت قانون و آمریت قرارداد اجتماعی به‌سادگی نمی‌توانند در جامعه ریشه بپودانند. امکان کنترل تحول‌های اجتماعی سخت شده است و اغتشاش شبکه‌ای ایجادشده فضایی را برای جریان آزادی باز نمی‌کند، پندرسالاری و آشوب‌نظری میدان به دموکراسی نمی‌دهد، نظام‌های سلسله‌مراتبی قبیله‌ای، ایلی و ریش‌سفیدی قدرت از یک سو و نظام مرکانتیلیستی (سوداگرانه) اقتصاد و سیاست از سوی دیگر، در عمل فراتر از حاکمیت قانون هستند. سنت آمریت‌ست فردی یا گروهی در عمل بر قرارداد اجتماعی آمریت دارد. امروز بر ما آشکار شده است که به دلیل نبود برنامه‌ریزی نهادی، ایده و روش الغای نهادهای پیشین که در آغاز مشروطه و به‌ویژه در عصر پهلوی بر آن زیاد تکیه می‌شد و جایگزینی نهادهای جدید از روز نخست، درست و استوار نبوده است. قاعدا باید قبول کنیم که اندیشه‌هایی مانند بازنگری، بازتعریف، بازتولید، امروز برای خلق نهادهای جدید از دل نهادهای پیشین، براساس نقد مدرن، روشمند و علمی کارایی بیشتری دارد.

البته نهادها را از منظر جامعه مدنی نیز می‌توان ارزیابی و آزمون کرد. وابستگی بیش از حد نهادها به قدرت و نداشتن حداقلی از استقلال، جامعه مدنی ایران را در موقعیت ضعف قرار داده است. همین امر سبب شده تا جامعه در برابر تمرکز قدرت سیاسی، نظامی، اقتصادی و حقوقی نتواند واکنش نشان دهد و ایده‌های اصلاحی با چالش‌های جدی روبه‌رو شوند.

در چنین فضایی، امید، صلح و سرمایه اجتماعی روندی فراسنشی دارند. هرچند در برابر نیز نشانه‌هایی از آگاهی عمومی، حس تعلق به ایران و وجود گروه‌های باقی‌مانده از نهادهای ملی و جریان روشنفکری دیده می‌شود که امید به اصلاح را همچنان زنده نگه می‌دارند. نظام‌های اجتماعی مانند نظام‌های اقتصادی، سیاسی، قضائی، حقوقی، اداری و از این دست ناظر بر رفتار حقیقی و واقعی جامعه هستند. در بسیاری از موارد نقش تسهیل‌کننده در برابر پیچیدگی‌های فلسفی یا ارزشی جامعه ایفا کرده و کنشگر را از درگیری مستمر در لایه‌های سخت و تحلیلی شبکه‌ای و نهادی بی‌نیاز می‌کنند. آنها به‌طور پیوسته زیرسیستم‌های خود را خلق می‌کنند و با توجه به مقتضیات جامعه و زیست‌محیط فعالیتشان رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند. البته، هیچ‌کدام از اینها دلیل بر کارایی و موفقیت آنها نیست. تنها، نشاگر و جهت‌دهنده آسان‌ترین و ممکن‌ترین سطح مداخله سیاست‌گذار و کنشگری اجتماعی است. از این منظر، این رویکرد به مفهوم نگاه به جامعه به‌منابه یک سیستم است. برنامه‌ریزی و تحلیل سیستماتیک که در سیستم‌های سازه‌ای مانند سازه ساختارها، سدها یا شبکه‌های برق و ارتباطات یا مدیریت بنگاه‌ها و امثال آنها به‌کار می‌رود، در سطح نظام‌های اجتماعی نیز کاربرد دارد، مشروط بر آنکه سیاست‌گذار و کنشگر از جامعه به مفهوم شبکه‌های اجتماعی و از نهادها تحلیل و تعریف درستی داشته باشند و با مداخله‌های بیجا و غیرسیستمیک خود کار را به بیراهه برند.

در این میان، نگاه به دولت بسیار مهم است. دولت بخشی از جامعه مدنی است و هیچ‌گاه نباید آن را تاقته‌ای جدای از جامعه مدنی به‌شمار آورد. بدینی سنت روشنفکری ایران به نهاد دولت، یک مانع بنیادین در کنشگری اجتماعی در ایران است. نهاد دولت-ملت، نهادی مدرن است. نادیده‌گرفتن و مخالفت با اصل نهاد دولت مدرن، به واقع، نادیده‌گرفتن موقعیت تاریخی و ارج‌نگذاشتن به دستاوردهای ملت ایران پس از مشروطه است و کمکی به حل هیچ مسئله‌ای از ایران نمی‌کند. شهروندان می‌توانند منتقد عملکرد کل یا جزئی از دولت باشند. اما نباید با نهاد دولت مخالف باشند. مخالفت با دولت از یک سو به مفهوم درک ناقص از دولت مدرن است و از سوی دیگر مشارکت اجتماعی را به بن‌بست می‌کشاند و با اصل اصلاح امور معایرت دارد. باید میدان را برای کنشگری اجتماعی و خلق سرمایه، امید و صلح اجتماعی فراهم کرد.

ادامه در صفحه ۴

politics@sharghdaily.ir

شرق: طرح افزایش قیمت بنزین متوقف شده است. این را نماینده‌های مجلس می‌گویند. البته آنها پیش از آنکه به صندلی‌های چرمی سبزشان در بهارستان بازگردند، ساز مخالفت با سیاست آزادسازی قیمت بنزین را کوک کرده بودند. دیروز اما اولین جلسه علنی مجلس بعد از شایعه‌های سهمیه‌بندی و افزایش قیمت بنزین پشت درهای بسته آغاز شد. نیم‌ساعتی طول کشید تا رئیس مجلس گزارشی از موضوع آزادسازی و سهمیه‌بندی قیمت بنزین و لزوم اجرای آن و البته اصلاح ساختار بودجه کشور به مجلسی‌ها ارائه کند. وقتی هم درهای صحن روی خبرنگاران باز شد، همه تذکرهای نمایندگان رنگ‌بویی نفتی داشت. نمایندگان در راهروها به خبرنگاران از جلسه غیرعلنی و آزادسازی قیمت بنزین گفتند. بهروز نعمتی، سخنگوی هیئت‌رئیس، گفت که فعلا سهمیه‌بندی بنزین متوقف است و بنا شده تا مجلس و دولت جلسات مشترکی در این زمینه داشته باشند و درباره راهکارها بحث و بررسی کنند؛ احتمالا پشت درهای بسته. جلسه غیرعلنی مجلس امروز هم با برخی از وزرای دولت ادامه دارد. جلسهای که قرار است محور آن مسائل اقتصادی باشد؛ تنظیم بازار و آزادسازی قیمت بنزین.

آزادسازی پشت‌صف‌های پمپ بنزین

برخی از اعضای کمیسیون انرژی مجلس اعتقاد دارند که اعلام تصمیم دولت برای ستجیدن بازخوردهای جامعه بوده. البته ادعای اجرای سهمیه‌بندی بنزین از پنجشنبه هفته گذشته را خبرگزاری «تسنیم» منتشر کرد که به‌سرعت با واکنش‌های دولت و البته مردم همراه شد. صف‌های خودروها پشت جایگاه‌های سوخت آن‌قدر سریع طولیل شد که تکذیب وزیر نفت هم نتوانست اثری روی آن بگذارد. هدایت‌الله خامی، عضو کمیسیون انرژی معتقد است که دولت اگر اجرای سیاستی را دنبال می‌کند باید شفاف عمل کند. او می‌گوید: «دولت می‌توانست از سال ۹۲ با شیب ملایمی افزایش قیمت بنزین-را اجرایی کند، به‌طوری‌که نه ششویی به اقتصاد وارد شود و نه شاهد افزایش ناگهانی قیمت کالاهای اساسی باشیم، اما این اتفاق تا سال ۹۶ رخ نداد. بعد از انتخابات در لایحه بودجه سال ۹۷ یک‌باره افزایش ۶۰ درصدی را مطرح کردند؛ افزایشی که روی تمام کالاهای اساسی اثر می‌گذاشت و مجلس با آن مخالفت کرد. سال بعد؛ یعنی در لایحه بودجه سال ۹۸ حتی اشاره‌ای به موضوع افزایش قیمت بنزین نشده بود. از سوی دیگر دولت در این سال‌ها تاکید می‌کرد که دهنری‌بودن قیمت بنزین باعث فساد شده و به همین دلیل استفاده از کارت سوخت را هم نفی می‌کرد». خامی در ادامه از جلسه‌ای غیرعلنی

خبر می‌دهد که یکی از معاون‌های رئیس‌جمهوری موضوع سهمیه‌بندی را مطرح کرده. نماینده ایده درباره این جلسه توضیح می‌دهد: «این‌همه در بودجه ۹۸ هیچ بحثی از افزایش قیمت بنزین نبود تا اینکه در یکی از جلسات غیرعلنی که موضوع مرتبطی هم با این بحث نداشت، یکی از معاونان رئیس‌جمهوری گفت که روزانه در کشور ۸۰ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌شود. بنابراین می‌توان به هر ایرانی روزی یک لیتر بنزین داد و قیمت را آزاد کرد. مدتی بعد از این، چندی پیش طرحی دقیقاً با همین مضمون از مرکز پژوهش‌ها به کمیسیون انرژی آمد که به علت مشکلات اساسی طرح رد شد». نماینده ایده می‌گوید اواخر سال گذشته زمزمه‌های احیای کارت سوخت و افزایش قیمت بنزین شنیده شد تا هفته گذشته در جلسه سران قوا این موضوع به صورت جدی مطرح شد؛ درحالی‌که تقریباً همه نمایندگان بی‌اطلاع بودند و رئیس مجلس بود که از این جلسه و تصمیمی که در آن گرفته شده بود خبر می‌داد.

اعلام تصمیم و بازخوردهای مردم

خامی، نماینده ایده معتقد است که «اعلام چنین تصمیمی به‌خاطر مواجه‌شدن و سنجیدن بازخوردهای مردم بود». جلال میرزایی، دیگر عضو کمیسیون انرژی، هم بر همین باور است. او می‌گوید دولت به دلیل کاهش هزینه‌های سیاسی بحث افزایش قیمت بنزین را در لایحه بودجه ۹۸ مطرح نکرد: «اما به‌یک‌باره در شورای‌عالی اقتصادی که سران سه قوه حضور دارند تصمیم به افزایش قیمت بنزین گرفته شد. البته باید توجه داشت که در نظام سیاسی گاهی تصمیمات برای دین بازخوردها اعلام می‌شود. این بازخوردها می‌تواند سیاسی و اجتماعی باشد. برخی نمایندگان هم به‌خاطر همین بازخوردها و حفظ پایگاه اجتماعی

سیاست

گزارش رئیس مجلس به نمایندگان درباره آزادسازی قیمت بنزین در جلسه غیرعلنی

غیر علنی پشت غیر علنی

علنی، غیر علنی، خبر، خبرنگاری، فاش

است که به‌سرعت با این طرح مخالفت کردند، اما به‌رحال تصمیم قطعی نیست و ممکن است متناسب با واکنش افکار عمومی تصمیمات تغییر کند».

دیروز اما همه تذکرهای نمایندگان در صحن مجلس رنگ‌بویی نفت داشت؛ از غیرقانونی‌دانستن سهمیه‌بندی بنزین تا اذست‌رفتن اعتماد عمومی. غیرقانونی بودن سهمیه‌بندی از سوی دولت البته موضوعی بود که علی بختیار، نماینده ناظر. مجلس در شورای‌عالی انرژی، به آن اشاره کرده بود. علیرضا سلیمی دیروز در تذکری در صحن گفت که «افزایش قیمت بنزین غیرقانونی است و این مسئله باید حتما سیر قانونی خود را طی کند». این در حالی است که به گفته میرزایی، عضو کمیسیون انرژی مجلس، در برنامه ششم توسعه مجلس اختیار افزایش قیمت حامل‌های انرژی را به دولت داده است. البته به گفته فرید موسوی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، صورت اجرای این مجوز جای سؤال دارد. به گزارش «خانه ملت»، نماینده نائین هم دیروز در تذکر خود در همین زمینه گفت: «از سران قوا درخواست می‌کنم در شرایط فعلی تدبیری بیندیشند و اجازه اتفاقاتی مانند سهمیه‌بندی بنزین را صادر نکنند. اگر مجلس به جایی مجوز داده است که سهمیه‌بندی بنزین نبوده است». تذکر مصطفی کواکییان، نماینده امپدی، هم در همین راستا بود: «التهاباتی که اخیراً برای مردم ایجاد شده و ناشی از بحث سهمیه‌بندی بنزین است، در حالی رخ داد که موضوع سهمیه‌بندی بنزین هنوز به طور رسمی اعلام نشده، ولی برخی خبرگزاری‌ها از این موضوع خبر دادند. شورای اقتصادی سران سه قوه تا زمان می‌خواهد به این روند ادامه دهد و چنین تصمیماتی اتخاذ کند».

خامی: هیچ راهکار مشخصی مطرح نیست

«تاکنون هیچ طرح مشخص را راهکاری در کمیسیون انرژی برای آزادسازی قیمت بنزین مطرح نشده است». این موضوع را اعضای کمیسیون انرژی مجلس می‌گویند. خامی تاکید می‌کند که جلسه‌ای نیز با دولت در این رابطه تاکنون نبوده: «بنا شده که در هفته جاری جلساتی با محوریت موضوع بنزین برگزار شود». او معتقد است که راه‌حل‌های بدون نتیجه زیاد است، اما راه‌حل اصلی، حفظ ارزش پایه پولی کشور است: «اگر در شرایط کنونی بنزین گران شود، باز هم شش ماه دیگر با توجه به سقوط ارزش پول ملی می‌گویند که قیمت آن ارزان است. ما بزرگ‌ترین دارنده نفت و گاز در جهان هستیم. آلمان، هند یا چین نستیم. اگر در این سال‌ها به‌جای فروش نفت، ما فراورده‌های نفتی صادر می‌کردیم و تنوع صادرات داشتیم، اصلاً قابل تحریم نبودیم، اما حالا به علت تحریم‌ها نگرانی برای کمبود بنزین باعث شده تا به‌یک‌باره بحث سهمیه‌بندی مطرح شود». باین‌همه حسینعلی حاجی‌دلیگانی، عضو کمیسیون انرژی، می‌گوید که آزادسازی قیمت بنزین موافقان زیادی دارد. او در تذکر خود در زمینه افزایش قیمت از راهکارهای مرکز پژوهش‌های مجلس در این حوزه گفت. نماینده اصفهان دراین‌باره به «شرق» توضیح داد: «از مهر یا آبان سال گذشته مرکز پژوهش‌های مجلس گزارش‌هایی ارائه کرد که یک مرحله به صورت یک جلدی و یک مرحله به صورت ۱۴ جلدی منتشر شد. محور آن هم بی‌اثر کردن تحریم‌ها در حوزه‌های مختلف، از جمله نفت و گاز بود. پیشنهاد ما این بود که جلسات مشترکی با دولتمردان در حوزه‌های مربوطه داشته باشیم، در این جلسات برنامه‌های دولت و مرکز بررسی شود و هرکدام که بهتر بود ملاک عمل قرار گیرد، اما این اتفاق رخ نداد و دولت موضوع افزایش قیمت بنزین را در جلسه سران قوا مطرح کرد. اگر این موضوع ابتدا در مجلس مطرح می‌شد و سیاست افزایش قیمت بنزین در دستور کار قرار می‌گرفت، مجلس هم از دولت حمایت می‌کرد، اما نتیجه اعلام این موضوع در جلسه سران قوا متوقف‌شدن آن است».

غیرعلنی‌های مجلس ادامه دارد

درحالی‌که موضوع ساختار اصلاح بودجه نیز به موازات آزادسازی قیمت بنزین مطرح شده است، بهروز نعمتی، عضو فراسسیون مستقلین، گفته که محمدباقر نوبخت رئیس سازمان برنامه‌وبودجه، در جلسه دیروز از سناریوهای مختلف دولت برای ساختار ساختار بودجه خبر داده است. مدیر منظر ماند و دید که بررسی‌ها و راهکارهای مجلس و دولت برای آزادسازی قیمت بنزین و اصلاح ساختار بودجه چگونه رقم خواهد خورد.

خبر

حجت‌الاسلام حائری مدیر مؤسسه دایرةالمعارف فقه اسلامی شد

● **پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری:** حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در حکمی حجت‌الاسلام والمسلمین حاج‌سید علیرضا حائری را به مدیریت بنیاد دایره‌المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (علیهم السلام) منصوب کردند. متن حکم رهبر معظم انقلاب اسلامی به شرح زیر است: «بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم. جناب مستطاب حجه‌الاسلام والمسلمین آقای حاج‌سید علیرضا حائری دام‌افضاله یکی از موهبت‌ها و الطاف الهی در دوران جمهوری اسلامی توفیق اقدام به تهیهی دائره‌المعارف فقه اسلامی بر اساس مذهب اهل‌بیت علیهم‌السلام است که حقا پدیدهای افتخارآفرین و ماندگار و راهگشا است. نقش اصلی و اساسی را در این اقدام بزرگ مرحوم آیت‌الله هاشمی‌شاهرودی رحمه‌الله علیه بر عهده گرفته و با همکاری گروهی از فضلاء برجسته، بخش مهمی از این بنای فاخر را به سامان رساندند. اکنون پس از ارتحال آن عالم محقق، لزام است تلاش مبارک برای به‌انجام‌رساندن این کار بزرگ ادامه یابد. اینجانب پس از بررسی و مشورت و جستجوی لازم جناب مستطاب‌عالی را که بحمدالله دارای منزلت علمی و شایستگی وافر می‌باشید و سال‌ها در تدوین آن اثر برجسته همکاری و مشارکت داشته‌اید برای این مسئولیت مهم برگزیدم و مدیریت بنیاد متصدی این کار را به شما می‌سپارم و امیدوارم با جدیت و تلاشی که به کار خواهید برد ادامه کار را با کیفیت و سرعت شایسته به سامان برسانید. توفیقات جناب‌عالی و دیگر دست‌اندرکاران را از خداوند متعال مسألت می‌کنم».

درخواست عارف و کواکبیان برای آزادی بازداشت‌شدگان روز کارگر

● **شرق:** مصطفی کواکبیان در مجلس شورای اسلامی با اشاره به بازداشت برخی از معلمان و کارکنان در تجمع مقابل مجلس گفت: «چرا وزارت کشور برای تجمع آنها مجوزی فراهم نمی‌کند؟ افراد دستگیرشده باید آزاد شوند». نماینده مردم تهران در تذکر شفاهی جلسه علنی امروز مجلس گفت: «چرا وزارت کشور مکانی برای تجمع آرام صنفی معلمان و کارکنان ندارد نمی‌بیند و مجوزی قانونی برای تجمع آنها بر اساس اصل ۲۷ قانون اساسی فراهم نمی‌کند. این درخواست را دارم که اگر کارگری یا معلمی در مقابل مجلس دستگیر شده است آزاد شود». همچنین محمدرضا عارف نیز در توییت خود نوشت: «روز کارگر، روزی است که بتوانیم به کارگران بگیریم درد آنها را می‌فهمیم. به پاس تلاش‌های آنان برای بقای و تولید در کشور، به احترام کلاه از سر برداریم. متأسفانه برخی برخوردهای امنیتی و قضائی با مطالبات این قشر زحمتش با ذات انقلاب همخوانی ندارد». گفتنی است در روز کارگر امسال علاوه‌بر کارگران و معلمان بازداشت‌شده، مرضیه امیری، خبرنگار، نیز بازداشت شد که هنوز از جزئیات بازداشت او خبری از سوی مقامات ذی‌صلاح ارائه نشده است.

شرط گرفتن وکیل برای متهمان امنیتی اصلاح شد

● **خانه ملت:** حجت‌الاسلام حسن نوروزی، رئیس کمیسیون قضائی مجلس، با اشاره به جلسه روز گذشته کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی گفت: برخی از مواد طرح اصلاح موادی از آئین دادرسی کفیری با حضور معاونان قوه قضائیه، وزارت دادگستری، اطلاعات و مرکز پژوهش‌ها و تحقیقات قم بررسی شد. در این نشست ماده ۲۸ جدی‌ترین رقای علی لاریجانی در جریان اصولگرایی است. او ۲۸ سال نماینده مجلس از طیف راست یا اصولگرا بود اما در بزنگاه انتخابات مجلس ثبت‌نام نکرد و گفت دیگر قیای مجلس را از تن رد آورده است. احتمالا برای باهتر مجلس دیگر جذابیتی نداشت او تا نایب‌رئسی هم پیش رفته بود و با وجود چهره‌هایی مانند علی لاریجانی بعید بود که بختش برای رسیدن به جایگاه ریاست مجلس به این زودی‌ها باز شود. خودش در پاسخ به سؤال خبرنگاری که پرسیده بود چرا دیگر نامزد انتخابات مجلس نشد، گفته بود: «اول می‌گویم ۲۸ سال یک راهی را بیا برو و اگر حوصله کردی سال ۲۹ هم بروی به من توصیه کن که چرا نرفتی». خودش گفته است: «زمانی که ثبت‌نام نکردم بعضی‌ها گفتند می‌خواهد رئیس‌جمهور شود، بعضی‌ها گفتند ترسیده در مجلس رأی نیاورد و ثبت‌نام نکرده است، بعضی‌ها گفتند اصلا صلاحتش ممکن بود رد شود، از ترس اینکه صلاحتش تایید بشود یا نشود، ثبت‌نام نکرد». او اگرچه همواره منکر این شده که قصد ورود به انتخابات ریاست‌جمهوری را دارد اما قطعاً مترصد است و گوشه چشمی به آن دارد. شاهدش هم یک جمله کلیدی اوست: «اتهایی هم که کاندیدا دارند از حالا نباید کاندیدایشان را علم کنند و رو کنند». روایتش هم درباره نامزدی علی لاریجانی، رقیب احتمالی او در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ قابل تأمل است. او گفته بود: «چند وقت پیش تعدادی از اصلاح‌طلبان می‌گفتند آقای لاریجانی برای ریاست‌جمهوری خیلی خوب است. من نمی‌دانم آنها می‌خواهند اقسای لاریجانی را خراب کنند که این حرف را می‌زنند یا می‌خواهند آبدش کنند؟ من هنوز نتیشان را نمی‌دانم». او با اشاره به اینکه علی لاریجانی می‌تواند یکی از کاندیداها باشد، گفته بود: «اما اینکه آیا باهتر الان نظرش قاطعا این باشد که آقای لاریجانی باشد و برود از او حمایت کند یا نه، من می‌گویم الان اصلا بحثش را نباید کرد که یک نفر می‌خواهد رئیس‌جمهور شود این را اگر از حالا من مطرح‌ش کنم که داغانش می‌کنند، این‌قدر ااین‌فضای مجازی و غیرمجازی سرش می‌ریزند که اصلا نمی‌گذارد جان سالم به‌در ببرد بنابراین حتماً انتهایی هم که کاندیدا دارند، از حالا نباید کاندیدایشان را علم کنند و رو کنند». نایب‌رئیس جبهه پیروان خط امام و رهبری هم چندی قبل درباره برنامه‌های سیاسی محمدرضا باهنر گفته بود که باهنر قطعاً صلاح و مصلحت بزرگ‌تری را تشخیص داده و سکوت کرده است. او در پاسخ به این سؤال که آیا این مصلحت بزرگ‌تر می‌تواند حضور در انتخابات سال ۱۴۰۰ باشد؟ پاسخی کلی داده و گفته بود که این مصلحت بزرگ‌تر می‌تواند حفظ اتحاد و وحدت باشد.

با نظرسنجی از مردم، از گزینه‌ای که رای بیشتری دارد، حمایت می‌کنیم.

حمایت اصلاح‌طلبان از لاریجانی در انتخابات ۱۴۰۰ خیلی دور از ذهن و شاید بتوانیم بگوییم غیرممکن است».

محمدرضا باهنر

محمدرضا باهنر هم که دبیر کل جامعه اسلامی مهندسین و رئیس جبهه پیروان خط امام و رهبری و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام است، احتمالا برای ۱۴۰۰ برنامه‌هایی در سر دارد. در این صورت او یکی از جدی‌ترین رقای علی لاریجانی در جریان اصولگرایی است. او ۲۸ سال نماینده مجلس از طیف راست یا اصولگرا بود اما در بزنگاه انتخابات مجلس فعلی ثبت‌نام نکرد و گفت دیگر قیای مجلس را از تن رد آورده است. احتمالا برای باهتر مجلس دیگر جذابیتی نداشت او تا نایب‌رئسی هم پیش رفته بود و با وجود چهره‌هایی مانند علی لاریجانی بعید بود که بختش برای رسیدن به جایگاه ریاست مجلس به این زودی‌ها باز شود. خودش در پاسخ به سؤال خبرنگاری که پرسیده بود چرا دیگر نامزد انتخابات مجلس نشد، گفته بود: «اول می‌گویم ۲۸ سال یک راهی را بیا برو و اگر حوصله کردی سال ۲۹ هم بروی به من توصیه کن که چرا نرفتی». خودش گفته است: «زمانی که ثبت‌نام نکردم بعضی‌ها گفتند می‌خواهد رئیس‌جمهور شود، بعضی‌ها گفتند ترسیده در مجلس رأی نیاورد و ثبت‌نام نکرده است، بعضی‌ها گفتند اصلا صلاحتش ممکن بود رد شود، از ترس اینکه صلاحتش تایید بشود یا نشود، ثبت‌نام نکرد». او اگرچه همواره منکر این شده که قصد ورود به انتخابات ریاست‌جمهوری را دارد اما قطعاً مترصد است و گوشه چشمی به آن دارد. شاهدش هم یک جمله کلیدی اوست: «اتهایی هم که کاندیدا دارند از حالا نباید کاندیدایشان را علم کنند و رو کنند». روایتش هم درباره نامزدی علی لاریجانی، رقیب احتمالی او در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ قابل تأمل است. او گفته بود: «چند وقت پیش تعدادی از اصلاح‌طلبان می‌گفتند آقای لاریجانی برای ریاست‌جمهوری خیلی خوب است. من نمی‌دانم آنها می‌خواهند اقسای لاریجانی را خراب کنند که این حرف را می‌زنند یا می‌خواهند آبدش کنند؟ من هنوز نتیشان را نمی‌دانم». او با اشاره به اینکه علی لاریجانی می‌تواند یکی از کاندیداها باشد، گفته بود: «اما اینکه آیا باهتر الان نظرش قاطعا این باشد که آقای لاریجانی باشد و برود از او حمایت کند یا نه، من می‌گویم الان اصلا بحثش را نباید کرد که یک نفر می‌خواهد رئیس‌جمهور شود این را اگر از حالا من مطرح‌ش کنم که داغانش می‌کنند، این‌قدر ااین‌فضای مجازی و غیرمجازی سرش می‌ریزند که اصلا نمی‌گذارد جان سالم به‌در ببرد بنابراین حتماً انتهایی هم که کاندیدا دارند، از حالا نباید کاندیدایشان را علم کنند و رو کنند». نایب‌رئیس جبهه پیروان خط امام و رهبری هم چندی قبل درباره برنامه‌های سیاسی محمدرضا باهنر گفته بود که باهنر قطعاً صلاح و مصلحت بزرگ‌تری را تشخیص داده و سکوت کرده است. او در پاسخ به این سؤال که آیا این مصلحت بزرگ‌تر می‌تواند حضور در انتخابات سال ۱۴۰۰ باشد؟ پاسخی کلی داده و گفته بود که این مصلحت بزرگ‌تر می‌تواند حفظ اتحاد و وحدت باشد.

نزدیکان علی لاریجانی در مجلس است، نیز تاکنون هیچ خبر مشخصی دراین‌باره نداده؛ نه تکذیب کرده است و نه تأیید. او صرفاً گفته: من خبر ندارم. در حرف عجیب‌تری نیز گفته است: من چه‌کاره آقای لاریجانی هستم که رئیس ستاد شوم. درحالی‌که نعمتی مسئول ستاد خبری اصولگرایان معتدل حامی روحانی در انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۶ بود، اظهارنظری عجیب درباره اینکه آیا قرار است رئیس ستاد لاریجانی شود یا نه گفته است: «آقای لاریجانی آدم‌های خیلی بزرگ‌تر از من دارد که رئیس ستادش شوند».

شایعه یا خبر نامزدی لاریجانی در ۱۴۰۰ از سوی طیف دیگری نیز تقویت می‌شود؛ طیفی در اصولگرایی که ازقضا با لاریجانی زاویه دارند. فردی مانند نقوی‌حسینی، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس که سابقه درگیری لفظی با لاریجانی در مجلس را هم دارد و از چهره‌های تندرو این جریان است، خبر داده بود حضور لاریجانی در انتخابات ۱۴۰۰ قطعی است و ستادهایش را هم فعال کرده و حتی گفته ساختمانی به‌عنوان ستاد انتخاباتی برای فعالیت‌های او در نظر گرفته شده است. او در یک برنامه تلویزیونی گفته بود: «اینکه آقای لاریجانی اراده‌اش براین است که در انتخابات ۱۴۰۰ کاندیدای ریاست‌جمهوری شود، یک چیز قطعی است که از اقدامات، فعالیت‌ها و رفت‌وآمدهایش مشخص است. در شرایطی حدود هشت ماه قبل ساختمانی گرفته شد. ستاد زده شد و نشریه چاپ شد. حتی خبر از تشکیل یک حزب مشخصاً با نام آقای لاریجانی هم مطرح شد. خوب، این اقدامات در این راستاست. بنابراین آقای لاریجانی قطعاً برای انتخابات آینده برنامه دارد. آقای لاریجانی در تلاش است طیف آرام و معتدل اصلاح‌طلبان را جذب کند. اما من معتقدم این اتفاق نمی‌افتد، چراکه در بزنگاه‌های مهم مجلس دیدیم طیف اصلاح‌طلبان علیه لاریجانی می‌شوند و حاضر نیستند از مخالفت خود کوتاه بیایند. به نظر من این اتفاق نمی‌افتد». در جریان اصلاح‌طلبی هم حزب کارگزاران سازندگی بیش از همه مشتاق آمدن لاریجانی است. این در حالی است که محسن میردامادی، دبیر کل سابق حزب مشارکت و با مخالفان طرح این ایده از سوی کارگزاران معتقد است: «اگر شرایط سال ۱۴۰۰ مشابه شرایط امروز باشد که با هم حرف می‌زنیم، به نظر من، من در انتخابات ۱۴۰۰ چند کاندیدا از سوی اصلاح‌طلبان خواهیم داشت». بهروز نعمتی، اصولگرایی که از